

S T A N O V I S K O
hlavného kontrolóra Bratislavského samosprávneho kraja
k dodržaniu podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania

Hlavný kontrolór Bratislavského samosprávneho kraja je povinný, v súlade s ustanovením § 19e ods. 1 písm. h) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov a v súlade s ustanovením § 17 ods. 14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“), preveriť dodržanie podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania pred ich prijatím.

Stanovisko je vypracované k predloženému návrhu:

1. čerpanie poslednej piatej tranže prostriedkov vo výške **3 000 000 EUR** z úverového rámca Európskej investičnej banky v celkovej výške **25 000 000 EUR** na realizáciu investičných projektov Bratislavského samosprávneho kraja za nasledujúcich podmienok:
 - Výška tranže – 3 mil. EUR
 - Termín čerpania tranže – do 31.12.2022
 - Úroková sadzba
 - plávajúca úroková sadzba (6M EURIBOR + marža banky) počas celej doby splatnosti alebo
 - fixná úroková sadzba počas celej doby splatnosti alebo
 - plávajúca úroková sadzba (6M EURIBOR + marža banky) s revíziou/konverziou alebo
 - fixná úroková sadzba s revíziou/konverziou
 - Splácanie úrokov – polročne
 - Splácanie istiny – polročne
 - Splatnosť – 25 rokov

2. Prijatie nového úverového rámca v komerčnej banke vo výške **17 000 000 EUR** na základe predložených ponúk komerčných bánk a za predpokladu prijatia úveru z tohto rámca vo výške **7 000 000 EUR** v roku 2022 a **10 000 000 EUR** v roku 2023 za nasledovných podmienok:
 - výška úverového rámca - 17 000 000,00 EUR
 - možnosť čerpať v tranžiach do 31.12.2023
 - splatnosť 15 rokov
 - úroková sadza – podľa podmienok schváleného úveru
 - bez zabezpečenia úveru
 - bez poplatku za poskytnutie a nedočerpanie úveru

3. Pri vypracovávaní stanoviska bola zohľadnená aj tá skutočnosť, že v roku 2022 Bratislavský samosprávny kraj čerpal aj druhú časť návratnej finančnej výpomoci zo štátnych finančných aktív v sume **9 500 000 EUR** poskytnutých Bratislavskému samosprávnemu kraju na opravy a rekonštrukcie ciest II. a III. triedy, vrátane súvisiacej cestnej infraštruktúry, opravy majetku a investície do majetku vo vlastníctve samosprávneho kraja určeného na výkon samosprávnych pôsobností na úseku sociálnych služieb, zdravotníctva, kultúry, cestovného ruchu, vzdelávania, športu a regionálneho rozvoja. Poskytnutie návratnej finančnej výpomoci Ministerstvom financií Slovenskej republiky bolo schválené Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 474 z 15. júla 2020. Podmienky poskytnutia návratnej finančnej výpomoci boli nasledovné:

- výška návratnej finančnej výpomoci: do **25 000 000 EUR**,
- čerpanie: dvakrát ročne do 31.05. a 30.11. v období rokov 2020 až 2022 na základe predloženej žiadosti najneskôr 30 dní pred poskytnutím,
- splácanie: v rovnomerných ročných splátkach počas 15 rokov, prvá splátka do 30.11.2023,
- úroková sadzba – bezúročne.

V zmysle ustanovenia § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy môže vyšší územný celok na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- a) celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

1. Splnenie podmienky § 17 ods. 6 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Preverovaním splnenia podmienky uvedenej v ustanovení § 17 ods. 6 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bolo zistené, že skutočné bežné príjmy Bratislavského samosprávneho kraja boli v roku 2021 vo výške **188 659 177,15 EUR** (údaje čerpané z finančného výkazu FIN 1-12 k 31.12.2021 – príloha č. 1 a zo záverečného účtu za rok 2021).

Celková suma dlhu Bratislavského samosprávneho kraja, t. j. súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov vyššieho územného celku bola ku dňu 01. 01. 2022 vo výške **72 707 832,43 EUR** (príloha č. 2), z toho:

tabuľka č. 1 (v EUR)

Druh záväzku		výška k 01. 01. 2022	Celková suma dlhu/ Skutočné bežné príjmy
Bankové úvery	krátkodobé	4 144 163,46	
Bankové úvery	dlhodobé	47 388 322,97	
NFV z Ministerstva financií SR	dlhodobá	5 675 346,00	
NFV z Ministerstva financií SR	dlhodobá	15 500 000,00	
Spolu:		72 707 832,43	38,54 %

V prípade prijatia finančných prostriedkov v celkovej výške 19 500 000,00 EUR v roku 2022 bude celková suma dlhu Bratislavského samosprávneho kraja k 30. 06. 2022 po zohľadnení splatenia pravidelných splátok krátkodobých úverov uvedených v prílohe č. 2 nasledovná:

tabuľka č. 2 (v EUR)

Druh záväzku		výška k 30. 06. 2022	Celková suma dlhu/ Skutočné bežné príjmy
Bankové úvery	krátkodobé	2 072 081,73	

Bankové úvery	dlhodobé	47 388 322,97	
NFV z Ministerstva financií SR	dlhodobá	5 675 346,00	
NFV z Ministerstva financií SR	dlhodobá	15 500 000,00	
Piata tranža úverového rámca EIB	dlhodobá	3 000 000,00	
Posudzovaný bankový úver nový	dlhodobá	7 000 000,00	
NFV z Ministerstva financií	dlhodobá	9 500 000,00	
		90 135 750,70	47,78 %

Podľa predloženého materiálu bude druhá časť nového bankového úveru vo výške 10 000 000,00 EUR prijatá v roku 2023. Nakoľko v čase vypracovania stanoviska nebol zrejmy konkrétny termín prijatia druhej časti nového bankového úveru bol za dátum prijatia stanovený 01. 01. 2023, t. j. termín s najvyššou výškou celkovej sumy dlhu Bratislavského samosprávneho kraja (bez odpočítania splátok úverov, ktoré budú realizované v roku 2023). Z celkovej sumy dlhu bola odpočítaná suma splátok krátkodobých úverov vo výške 2 072 081,73 EUR, ktorých splatnosť bola stanovená k 31. 12. 2022.

Pri vypracovaní stanoviska bol k uvedenému dátumu zohľadnený predpoklad nižšieho tempa rastu bežných príjmov za rok 2022 a za predpokladanú výšku skutočných bežných príjmov za rok 2022 bola z hľadiska opatrnosti považovaná suma **191 612 965,00 EUR (189 499 635,00 EUR schválený rozpočet bežných príjmov na rok 2022 + 2 112 330 EUR navýšenie podielu z výnosu DPFO – odhad Rady pre rozpočtovú zodpovednosť z mája 2022)**. V tejto súvislosti je nutné uviesť že prognóza MF SR, ktorá vychádzala z marcovej prognózy Výboru pre daňové prognózy bola v tomto smere priaznivejšia a počítala s navýšením podielu DPFO o **5 447 091,00 EUR**.

tabuľka č. 3

(v EUR)

Druh záväzku		výška k 01. 01. 2023	Celková suma dlhu/ Skutočné bežné príjmy
Bankové úvery	dlhodobé	47 388 322,97	
NFV z Ministerstva financií SR	dlhodobá	5 675 346,00	
NFV z Ministerstva financií SR	dlhodobá	15 500 000,00	
Piata tranža úverového rámca EIB	dlhodobá	3 000 000,00	
Posudzovaný bankový úver nový (1. časť)	dlhodobá	7 000 000,00	
NFV z Ministerstva financií	dlhodobá	9 500 000,00	
Posudzovaný bankový úver nový (2. časť)	dlhodobá	10 000 000,00	
		98 063 668,97	51,18 %

Opätovne upozorňujem na skutočnosť, že pomer celkovej sumy dlhu k 01. 01. 2023 ku skutočným bežným príjmom roka 2022 vychádzal z predpokladaných nižších bežných príjmov za rok 2022 a vo vzťahu k nesplácanému celkovému dlhu Bratislavského samosprávneho kraja za rok 2023. Bratislavský samosprávny kraj pritom predpokladá, že v roku 2023 bude okrem krátkodobých úverov vo výške **4 144 163,00 EUR** splatená aj časť istiny z NFV poskytnutých z Ministerstva financií SR vo výške **2 253 333,00 EUR**. Pri nenavýšených bežných príjmach za rok 2022 vo výške **189 499 635,00 EUR** by tak pomer celkovej sumy dlhu ku skutočným bežným príjmom roka 2022 bol k 31. 12. 2023 na úrovni **48,37 %**.

K samotnému pomeru celkovej sumy dlhu k 01. 01. 2023 ku skutočným bežným príjmom roka 2022 uvádzam, že v zmysle ustanovenia § 17 ods. 13 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy „Povinnosť uplatňovať ustanovenia odsekov 10 a 11

sa nevzťahuje na obdobie 24 mesiacov od prvého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva alebo zastupiteľstva vyššieho územného celku a v prípadoch ustanovených osobitným predpisom“.

Z uvedených dôvodov je možné konštatovať, že podmienka podľa ustanovenia § 17 ods. 6 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bude pri prijímaní návratných zdrojov financovania v celkovej výške 19 500 000,00 EUR v roku 2022 splnená a rovnako tak bude táto podmienka splnená aj pri prijímaní návratných zdrojov financovania v celkovej výške 10 000 000,00 EUR v roku 2023 za podmienok uvedených vo finančných dokumentoch Bratislavského samosprávneho kraja ku dňu vypracovania tohto stanoviska.

2. Splnenie podmienky § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Preverovaním splnenia podmienky uvedenej v ustanovení § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bolo zistené, že suma splátok návratných zdrojov financovania bude:

- k 31. 12. 2022 vo výške 4 465 549,00 EUR,
- k 31. 12. 2023 vo výške 6 718 424,00 EUR a
- k 31. 12. 2024 vo výške 8 705 765,00 EUR.

Pri určovaní výšky sumy splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov za rok 2022 sa vychádzalo so skutočných výšok splátok existujúcich návratných zdrojov financovania (príloha č. 2) a z predpokladaných splátok posudzovaných návratných zdrojov financovania uvedených v bodoch 1 až 3 tohto stanoviska.

V prípade sumy skutočných bežných príjmov za rok 2021 boli údaje čerpané zo záverečného účtu za rok 2021 a z finančného výkazu FIN 1-12 k 31.12.2021. Údaje o výške bežných príjmov za roky 2022 a 2023 boli čerpané zo schváleného rozpočtu na roky 2022 až 2024.

tabuľka č. 4

(v EUR)

Druh záväzku	výška k 31. 12. 2022	výška k 31. 12. 2023	výška k 31. 12. 2024
Splátky návratných finančných výpomocí, z toho:	4 465 549,00	6 718 424,00	8 705 765,00
istina	4 144 163,00	6 397 497,00	8 316 339,00
úroky	321 386,00	320 927,00	389 425,00
Bežné príjmy za predchádzajúci rozpočtový rok	188 659 177,15	189 499 635,00	199 480 247,00
Bežné príjmy znížené podľa § 17 ods. 6 písm. b)	117 761 032,13	121 886 946,00	130 087 293,00
	3,79 %	5,51 %	6,69

Z uvedeného vyplýva, že suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov k 31.12.2022, za uvedených podmienok predstavuje **3,79 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu. Súčasne je z uvedeného zrejmé, že podmienka podľa ustanovenia § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bude pri prijímaní návratných zdrojov financovania v celkovej výške 19 500 000,00 EUR v roku 2022 splnená a rovnako tak bude táto podmienka splnená aj pri prijímaní návratných zdrojov financovania v celkovej výške 10 000 000,00 EUR v roku 2023

za podmienok uvedených vo finančných dokumentoch Bratislavského samosprávneho kraja ku dňu vypracovania tohto stanoviska.

Na základe vyššie uvedeného konštatujem, že **podmienky na prijatie návratných finančných výpomocí uvedených v bodoch 1 až 3 úvodu tohto stanoviska v celkovej výške 19 500 000,00 EUR v priebehu roka 2022 a 10 000 000,00 EUR v priebehu roka 2023 uvedené v ustanovení § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sú splnené, t. j.:**

- celková suma dlhu Bratislavského samosprávneho kraja **neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka** a
- **suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov** a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov **neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka** znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Bratislava 07. 06. 2022

Ing. Milan Slezák
hlavný kontrolór BSK